

Előfizetési árak:

Egész évre 10— K
Fél évre 5— K
Negyed évre 2:50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Felolvasó szerkesztő és lapfajdos: **Mesko Zoltán.**

Városi képviselőválasztás.

Értesülésünk szerint a jövő hónap első felében tartják meg a városi képviselőválasztásokat. A polgárság nagy része már erősen szervezkedik a választásra, amely a jelek után ítélve igen mozgalmassá ígérkezik.

A törvényhatósági bizottsági tagok felének a mandátuma az év végével lejár, tehát ezeknek a helyét kell betölteni.

A választópolgároknak újból alkalom nyílik arra, hogy a közügyek irányítására döntő befolyást gyakorolhasson.

A város lakosságának igen fontos érdeke az, hogy minden tekintetben kifogástalan, rátermett képviselőket küldjön a város parlamentjébe a választópolgárság.

Ha most rosszul választunk, akkor hosszú időre ismét lemondhatunk arról, hogy a város fejlődni és haladni fog.

Jövő számunkban közölni fogjuk azoknak névsorát, akiknek a megbízatása ez év végén lejár. A választók a névsort elolvasva, mérlegeljék a helyzetet, hallgassanak jobb meggyőződésükre és azután döntsenek a fölött, hogy az egyes képviselők közül, ki vette ki részét önzetlenül a közügyek iránti munkából.

A választóktól megkívánja a város lakossága, hogy minden melléktekintet nélkül határozzanak a fölött, hogy kiket jelölnek újból és kik azok, akik

lányhán teljesítették kötelességüket, tehát a polgárság bizalmát elveszítették.

Mint már említettük a választás igen hevesnek és mozgalmassá ígérkezik, miért is az eredményteljesen kiszámíthatlan.

A polgárság legnagyobb része elfordult az eddigi vezetőktől és úgy hirdik, hogy a mostani választásnál ezen elhatározásának kifejezést is fog adni.

Kélnönösen az ellenzékiek hangoztatják, hogy a pártvezéreknek — tisztelet a nagyon kevés kivételnek — nem érdeklődése a közügyek iránti, a politikai ügyekben pedig teljesen passzív viselkedése, az ellenzéknek kiszámíthatlan erkölcsi károkat okoz.

Az ellenzéki választók nagy többsége a fenti okoknál fogva a pártot újból szervezni akarja.

A mi álláspontunk az, hogy a mostani választásnál csak az vállaljon jelöltséget, aki komolyan dolgozni akar, aki a vállalt kötelezettségének legjobb tudásával, önzetlenül igyekszik megfelelni, aki a városi képviselőséget nem csak címnek tekint, hanem olyan tisztségnek, amely kötelességekkel jár.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a mostani választást igen fontosnak és a város jövő fejlődésére messze kihatónak tartjuk. Épen ezért jól fontolja meg a város minden polgára, hogy kit jelöljön, kire szavazzon.

Esetek.

Egy hete sincs, hogy megtörtént mindakettő. Jó példák és utmutatók azoknak, akik szeretnek még mindig annak kikutatásával foglalkozni, hogy mi is mozgatta néha az embert, ésszel, gondolkodó aggyal, többé-kevésbé ép idegrendszerrel bíró élő lenyt, amikor a szó legszorosabb értelmében vett megmagyarázhatatlan dolgokat művel. Olyasmiket, amik a logikával, az emberi szuverénitással homlokegyenest ellenkezők, úgy, hogy a szemlélő vagy hallgató szinte megtorpan a hirtelen bámulattól és már-már félve huzódik vissza az átvedlett — vagy tán még ki sem fejlődött — emberi forma előtt. A harmadikat — a szenvedőt — megmenteni jóformán nem is futja az időnk, annyira elfoglal az ellenfél végtelen cinizmusa, bárgyúsága, durva és lelketlen felfogása vagy ezek felett teljes vehemenciával előtörő végtelen dühünk, kitörésünk. Az elfogultság vakította szemünk meg se láthatja a valót: a sajnálatra méltó, szánalmas műveletet . . .

Városi alkalmazott, altiszt. A gyermeke beteg már három napja. Künn lakik a város szélén. Végre — nehezen lélegzik már a gyerek — elhivatja az orvost. Nehéz eset, gégekrup, a roncsoló toroklob sulyosabb faja. Mindenütt rossz, de legrosszabb a városszélén, messze minden orvosi segélytől, nappal is, de főleg éjjel. Az orvos — régi jó tapasztalat után — körülirtan kezdi a magyarázatot. Nem lesz jó ezt a gyermeket itthon hagyni, megfulladhat, mire ideér a segítség. Van kórháznak, modern, kényelmes. De ha nem is volna az, akkor is többet ér ott a szalma, mint itt a puha ágy, mert éjjel-nappal kéznél az orvos. Beoltják, vigyáznak rá és itthon megint az egyetlen gyerek.

Szóval — a gyermeket nem vitték be. Gúnyosan, lenézően utasították vissza az orvost. Es másnapra elpusztult egy kéteves, erős fiugyerek. Anélkül, hogy bárkit is elérne méltó büntetése.

A másik — hasonló emehhez. Megint a gyerekről van szó, valamivel még fiatalabbról. Rosszult vol már egy hete, mindig rosszabbul, eljött már az ideje, hogy orvost hívtan. Nagy a büntetés, ha orvos nélkül hal meg, de ha még oly kevés is, akkor is kevesebb az egy korona az orvosnak. Ennyibe kerül a felelősség lerázása. Olcsó szórakozás és kellemes: annyi mindenféle feljelentéstől, kihallgatástól és sok másféle bajtól menti meg a szülőt. Jó tehát ismét az orvos, kifaggyatják, megiratják vele a receptet, kifizetik a koronát. Alighogy aztán kifordul az ajtón jön a baba. Az igazi, a valódi. Megnézi az is a gyereket és körülkeni, megfelelően kevert olajokkal, Azután nyugodtan, bizossággal adja le utasításait. Dehogy kell neki orvosság. Piskóta kell neki. Vagy husz egymásután. Attól biztosan meggyógyul. Nagy a futás tehát, nem a patikába, hanem a boltba. És beadtak neki — úgy látszik biztonság okáért, vagy elszámolásból, vagy éppen tán babonából — huszonegyed.

Ez a gyerek is meghalt harmadnapra. Csendes halott volt, kezelőorvossal is felszerelve. Büntetésről szó se lehet és nincs is. A babájától jobban fél a nép, mint az orvosától, mert azzal közvetlenebbül érintkezik, az ő falubelije, vére, akin kifogyni mindig nehezebb, mint az orvoson. Szereti, védi és mindig a pártját fogja . . .

Kettő ez a sok százból vagy tán néhány ezerből is évenként. Arcot piritó és öklöt szorító esetek, kifogás-

— Az állandóan melegítő —

METEOR

kályhák

a legjobbak s leg-tökéletesebbek!!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben! Eddig 800.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „METEOR“ kettős csillag védjeggyel van ellátva. Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti „METEOR“ kályhák Baján csakis:

DRESCHER GYULA

vaskereskedésében kapható.

talán, gyermek-gyilkosságok, a hatóság szemlélésére, tehetetlen részvétel mellett. Tán a közigazgatás távoli államosítása, a hatósági orvos hatáskörének kitágítása hoz majd valamikor lassú, nagyon lassú változást. Ha addig a kultúra nem mutat — az eddigi kicsinél jóval nagyobb eredményt.

Véres sinek...

Halálos elgázolás Madarason.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap reggel hét óra után egy össze-visszaszakadt, véres holttestet szállítottak be Bácsmadaras község halottsházába. Kint a falu határán újra vasúti elgázolás történt: egy szántóvető parasztembert, amint munkája végeztével hazaindult és ekéjével keresztül akart hajtani a vasútvonalon, véres huscafatokká aprította össze a Halasról hajnalban induló 5312. számú vicinálisvonat.

Az áldozat: Kovács Pál földműves, kinek földje közvetlenül a vasúti töltés mellett terül el a madarasi határban. Kovács kora hajnaltól hét óráig szántogatott az ugarján, majd ezután hazairányította lovait a vasútvonal átjáróján keresztül, amelynek tudvalevőleg nincsen sorompója. A földműves épen a töltésre ért, mikor odarobogott az 527. és 528. számú szelvények közé a halasi szemlélyvonat és ekéjével együtt elgázolta Kovács Jánost. A rettenetesen összevagdalt holttestet a járó-kelők szedték fel és az időközben megtisztított csendőrök jelenlétében szállították a falu hullaházába.

A szerencsétlenségről jelentést tettek Szabadkára, ahonnan bizottság szállt ki a helyszíni szemle megtartására. A bizottság tagjai: Dr. Papp Sándor királyi ügyész, dr. Costán Miklós vizsgálóbíró, Kulhanek Ferenc jegyzőkönyvvezető és a két törvényészi orvos.

Tűzhely titka.

Meglopott anya.

Hetfőn délelőtt 11 órakor megjelent a rendőrségen Katics József és előadta, hogy Lublanovics Jánosné lakásáról nagyobb pénzösszeget, mintegy 2000 koronát és 20 db. ezüst lázsiást loptak el ismeretlen tolvajok. Oltványi István rendőrfogalmazó Solti detektívnek osztotta ki az ügyet, aki azonnal munkába fogott. Kísietett Lublanovicsné lakására és délben már jelentette is telefonon, hogy a gyanúsított megvan, a további nyomozáshoz azon-

ban segítséget kér. Oltványi fogalmazó Rossman detektív és egy rendőrt küldött Solti segítségére és délután 3 órakor már be is volt fejezve a nyomozás, kihallgattak és letartóztatták a gyanúsítottat.

Solti detektív Lublanovicsné kihallgatása után ugyanis azonnal Lublanovicsné lányára, Kricskovicz Jánosnéra gyanakodott, ezért Kricskovicz né lakására ment és az asszonyt vallatónak fogta.

Kricskovicz né persze tagadott, de viselkedése még jobban megerősítette a detektív gyanúját. Ezért a legközelebbi telefonállomásra ment és segítségért telefonozott a rendőrségre. Mielőtt megérkezett a segítség, házkutatáshoz fogtak. A kutatás meglepő eredménnyel járt. A pénz egy részét az újonnan tapasztott tűzhelyben találták meg, a hiányzó részt pedig és a 20 darab lázsiást hosszú keresés után az újonnan épült ház falában. Kricskovicz né ugyanis a lopott pénz egy részét és a lázsiásokat úgy rejtette el, hogy a falból kiemelt egy téglát, bedugta a pénzt, a téglát ismét visszazette a helyére és az egészet újra bevakolta. Ez a friss vakolás vezette nyomra Solti detektívét. Gyanúsniak tiltott föl neki a friss vakolás és kibontotta. S a gyanúja alaposnak is bizonyult.

Kricskovicz né az eredményes nyomozás után azonnal a rendőrségre kísérték, ahol Oltványi fogalmazó nyomban kihallgatta. Az asszony a terhelő adatok sulya alatt beismerő és töredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy mikor anyja reggel kiment a szobából, a vánkosa alól kivette a pénzt, a szekrényből meg a lázsiásokat. Tettét azzal mentegette, hogy anyja többi testvérének sok mindent ajándékozott már, neki meg semmit. Attól félt tehát, hogy anyja halála után az örökségben ezáltal rövidséget fog szenvedni, így akarta magát kárpótolni.

A vallomás alapján a rendőrség letartóztatta Kricskovicz né és ellene az eljárást megindította.

Hírek.

Uj gyógyszerár Baján. Komjáti János, budapesti gyógyszerész, így értesülünk, gyógyszerár felállítására kér engedélyt a Felsővárosban. Kérelmének teljesítésével a felsővárosiak egy régi panasza orvosolhatnák, mert távol orvostól és gyógyszerártól, többnyire Bajaszentistván orvosát, illetve gyógyszerárát kellett igénybe venniük. A lakosság nagy része tehát örömmel fogadta e hírt.

Színházmegnyitás. Okt. hó 22-én szerdán kezd meg Szabadkán Nádasyék színházának előadásait a szabadkai színházban. Bemutató előadásul Lehár Ferencnek operettje az „Éva” kerül színre, melyben a színházlat újonnan szerződöttet, a bájos Molnár Janka szerepét betöltő primadonnája, Albert Erzsé-

mutatkozik be a szabadkai közönségnek. A társulat újonnan szerződöttet tagjai közül estén mutatkozik be Nagy Pál énekes bonvivant is, aki Flaubert Oktáv gyáros (Korda) szerepét fogja játszani. Második előadásul a „Kis gróf” kerül előadásra, amelyben Heltay Hugó komikus, Kollár Zsuzsika énekesnő és Inke Rezső mutatkoznak be.

Büntetés a városfeletti repülésért. Kvasz András pilóta Eperjesen a város feletti repült gépével és reklám-cédulákat szórta alá. A felszállás sikerrel járt, de az eperjesi rendőrség 300 korona pénzbírsággal sújtotta Kvaszt Andrást.

Szekszárd nagyközség lesz. Szekszárd rendezett tanácsa város képviselőtestületé száz aláírással ellátott kérvény alapján 57 szavazattal 48 ellenében kimondotta, hogy a városnak nagyközséggé való visszafejlesztését kívánja. A visszafejlesztés főoka az, hogy a városnak nincsen vagyona, adóssága rövid idő alatt másfél millió koronára emelkedett, pótdója pedig 99 százalék.

Bácskai katonaszökevények. Koncz József csurogi illetőségű legény Bileken szolgált a 6. gyalogezred első századában. A parancsnokság értesítette Csurog előjáróságát a szökésről. — A másik katonaszökevény egy boldogasszonyfalvai fiú, Ujvidékről szökött ki Szerbiába, Popov Grujonak hívják. Uniformását az ujjvidéki vasúti összekötő hidon hagyta, hogy így a hatóságok öngyilkosságra gondoljanak. Öngyilkosság helyett azonban a Száván át Sabacba csónakázott. Onnan irt Boldogasszonyfalván lakó anyjának.

Elmarad a szegedi orsz. kiállítás. Szeged város már régebben elhatározta, hogy 1914-ben országos kiállítást rendez. A terv azonban nem keltett különösebb rokonérzést az az ország kereskedői és ipari köreiből, hogy most, mikor a balkáni háború folytán a gazdasági viszonyok még jobban megnehezültek, a város egészen eljette a kiállítás tervét.

A Balaton—Duna csatorna. A Balaton és Duna összeköttetésére szolgáló munkálatok nagyban haladnak előre. Három hatalmas kotrógép dolgozik éjjel-nappal. A 124 kilométer hosszú vonalon Siófoktól a tolnai Duna-ágig 10 duzzasztó zsilip lesz. A munkálatok hét millió koronába kerülnek. Most Siófok alatt folynak a munkálatok. Hat teljes évet vesznek igénybe a munkálatok, de a balaton—dunai közlekedést már négy év múlva megkezdik. Óriási jelentőségű e nagyszabású munka, amelynyiben a Sió-csatorna mélyítésével a Balatont és a Dunántúlt közvetlen bekapcsolja a világgazdasághoz.

Párba a titkos minősítés miatt. Dr. Salamon Imre zentai ügyész és dr. Balázs Zoltán zentai ügyvéd között kardpárbaj volt. Dr. Strilich Béla zentai főszolgabíró ugyanis titkos minősítésben kompromittáló ada-

matokat irt egy állatorvosról. Balázs ügyvéd erre olyan kijelentést tett, hogy nem uralja eljárás egy hivatali alárendeltet megsérteni és aztán kibujni a felelősség alól. Salamon ügyész ezt visszamondta Sztrilichnek, Balázs azonban több tagadta a kijelentést. Erre Salamon ügyész provokálta az ügyvédet, aki a párbajban könnyebben megsebesült.

Uj postahivatal Ujverbáson. A temesvári m. kir. posta-és táviratigazgatóság közölte, hogy Bácsbodrogyvármegyében Ujverbáson a bácsmezei cukorgyár telepén 1913. évi október 11-én „Ujverbász 2” elnevezés alatt új postahivatal lép életbe, ahol bárhova szóló levél, csomag és pénzküldemények, postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek felvételével, továbbításával és kézbesítésével, illetve közvetítésével fog foglalkozni. Az új postahivatal összeköttetését az Ujverbáson átvonuló postavonatok utján kapja és kézbesítési kerületébe az ujjverbázi cukorgyár is tartozik.

Csalás

a Tüdőbeteg gondozó Intézet nevében.

Rajtavesztett iskolás gyermekek.

Tegnap délután két hiányzóan öltözött fiú, névszerint Ocsenás Mátyás és Szecsödi János állított be dr. Kelemen József ügyvédi irodájába. Hosszabb szepegés után egy kitépelt irkát hoztak elő a zsebükből jól meggyűrt állapotban, amelyek elején iromba nagy betűkkel volt odairva a bajai Tüdőbeteg gondozó Intézet címe, alatta pedig a gyűjtendő összegeknek a számára meg volt rovatolva. Már néhány adakozó is szerepelt az első vonalak között, annak jelöl, hogy volt okuk a sikeren felbátorodni. A két fiú előadta, hogy igazgatójuk bizta meg az intézet javára a gyűjtéssel.

Dr. Kelemen Józsefnek azonnal gyanus volt a dolog és telefonon fordult felvilágosításért dr. Pollerman Arturhoz, az intézet vezető-főorvosához, akitől azt az információt kapta, hogy a bajai Tüdőbeteg gondozó intézet senkit sem hatalmazott fel gyűjtésre.

Emek alapján dr. Kelemen elvette tőlük az irat és a gyűjtől összeget és az esetet azonnal bejelentette az iskola igazgatóságának.

Értesítés. Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy a „Bajai Független Ujság”, a „Bajai Hírlap” és a „Baja” kiadóhivatala közt az árverési hirdetmények, családi értesítések és felülfizetések hirdetési árait nézve a következő megállapodás jött létre:

Ingó árverési hirdetmény . . . 8 K
 Ingatlan árverési hirdetmény . . . 15 K
 Csódhirdetmény 20 K
 Eljegyzési hír 3 K
 azzal a megjegyzéssel „minden külön értesítés helyett” 5 K
 Házassági hír 3 K
 Gyászjelentés a szövegben . . . 5 K
 a hirdetések közt 3 K
 Részvét köszönő nyilatkozat . 3 K
 Felülfizetések közlése soronként 20 fillér.

Tisztelettel
 a Kiadóhivatal.

Főmunkatárs:

Dr. POLLERMAN ARTHUR.

Segéd-szerk.: FISCHEL FERENCZ

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

B A J A

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy mindennemű **horgolt, himzett, ugyszintén gobelin, smyrna, stb. kézimunkák elkészítését elvállalunk** és azt a legkényesebb izléseknek is megfelelőleg és a legjutányosabb áron készítjük el.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kerik tisztelettel

Spitzer Nővérek

Baja, Budapesti-út 57. szám.

Tyukszem, Excelsior

bőrkeményedés, szemölcs

HINTÓPOR

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” 48 óra alatt elmulasztja
 használat után. Üvegje 1 kor., a kéz-, láb- és hónaljzizzadást,
 postadíjjal 1.40 kor. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.,
 Három üveg bérmentve 3 korona. 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlálásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlálási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 1/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE E. „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

úriszabó üzletemet

Mátyás király-tér 10-ik szám alá,
 (járásbírótság átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat. Javitást és vasalást elfogadok jutányos áron.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Babocsay Károly.

INGYEN, ráfizetés nélkül becsérél öreg, használt gramfonlemezeket ujakra **WAGNER** „Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. szám. Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és vízvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca 16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Egy jó házból való fiu

tanulóul

azonnal felvétetik

e lap kiadójánál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a **BUDAPESTI-UT 59. sz. a.** egy, a mai kor igényeinek megfelelő

mosó- és vasaló-intézetet

nyitottam. Elvállalok minden szakmába vágó munkákat. Teljes **KELENGYE**-mosást és vasalást a legkényesebb izléseknek megfelelőleg készítek. A nagyérdemű közönség nagyraecskült pártfogását kéri, kitűnő tisztelettel

CSATAI ERZSÉBET.

Özv. Jorgovits Sándorné

kézimunka üzlete elköltözés miatt a z o n n a l

- - - átadó. - - -

Kiadó lakás.

5 parkettázott szobából álló
E M E L E T I

lakás

— megfelelő mellékhelyiségekkel — f. évi november 1-re kiadó. Bővebb értesítést ad a „Polgári Olvasó Egylet” Elnöksége.

Elvállal mindennemű **diszes vasrácskapuk, üzleti vasredőnyök, sIRRÁCSOK, ujonnan szabadalmazott**

fürdőszobák készítését

Költségvetéseket és rajzokat díjtalanul készít.

Javitásokat azonnal és olcsón eszközöl.

Szivattyus kutak jó karban tartását évi kezelésre elvállalja.

Saját szabad. tábori ágyak!

Felevéttik egy leány

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén
fényképnagyításokat
KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész
Baja, Szent István-tér 11-ik szám.
(Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésebb
kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkarokat is
negtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezé-
zésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltó-
nyosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megőrzi.

Kötvénykiállító főigazgató: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác

BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus rakárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofon-
nokból, valamint miaderek alkatrészeiből.

Javitások

szakszerű műhelyben a legjutányosabban eszközöltetnek.

➡ Kedvező fizetési feltételek! ➡